

HET ENCOD BULLETIN OVER DRUGSBELEID IN EUROPA

NR. 8. AUGUSTUS 2005

OP NAAR EEN KRITISCHE MASSA

De democratie komt serieus in gevaar niet als ze wordt aangevallen door enkele individuen, maar als de autoriteiten haar niet verdedigen. Als de reactie van de regering van de VS op de aanslagen van 11 september 2001 had bestaan uit het isoleren en oppakken van de verantwoordelijken, zouden er vandaag minder mensen in de wereld rondlopen met het verlangen deze daden te herhalen. Echter, met de gigantische heksenjacht die het leven heeft gekost aan minstens 150.000 Afghaanse en Irakese burgers, hebben de Verenigde Staten en hun bondgenoten een brand veroorzaakt die niet zomaar geblust kan worden.

Een perverse vicieuze cirkel is het gevolg. Het klimaat van onveiligheid wordt door overheden en massamedia gebruikt om een repressieve aanpak te rechtvaardigen van sociale problemen, zoals migratie, of zoals drugs. Aldus worden zaken als democratie en vrijheid ondermijnd met de bedoeling deze te verdedigen.

Openheid van bestuur is de kracht van elke democratische samenleving. Of de burgers hun overheid vertrouwen hangt af van het vermogen van deze laatste om een verklaring te geven voor haar beslissingen, die ook gebaseerd dienen te zijn op bewijzen en objectieve werkelijkheid. In hun huidige drugsbeleid doen regeringen precies het tegenovergestelde.

In Nederland is als gevolg van het gedoogbeleid t.o.v. cannabisconsumptie en –handel het percentage van 15/16 jarigen dat regelmatig cannabis gebruikt veel lager dan in de buurlanden. De gemiddelde leeftijd waarop in Nederland met heroïne wordt begonnen ligt hoger dan veel andere landen in Europa. Een meerderheid van Nederlandse burgemeesters en de Tweede Kamer wil cannabis volledig legaliseren. Maar toch doet Justitieminister Donner er alles aan om de klok terug te draaien. Begin juli liet Donner een studie verschijnen volgens welke 80 % van de Amsterdamse coffeeshopeigenaren een crimineel verleden zou hebben, van wie de meesten – surprise surprise – in verband met overtredingen van de opiumwet. Aangezien de achterdeur van de coffeeshops nog niet gelegaliseerd is, zijn deze genoodzaakt zich te voorzien op de zwarte markt. Door de criminalisering van de coffeeshops hoopt Donner een gevecht te heropenen dat al jaren geleden is verloren. Ook al slaagt hij daar niet in, het debat over de legalisering van cannabis komt op deze manier wel weer stil te liggen.

In het Verenigd Koninkrijk werden op 1 juli, twee jaar na de verschijning ervan, de conclusies openbaar gemaakt van een studie van de Strategische Eenheid van minister-president Tony Blair over de impact van het Britse drugsbeleid. Onder andere stelde de Eenheid vast dat de winsten van drughandelaren zo groot zijn, dat de politie tussen de 60 en 80 % van de aanvoer van drugs in beslag zou moeten nemen om enige impact op deze handel te hebben. Tot nu toe is nooit meer dan 20 % geconfisqueerd. Ook concludeerde de studie dat ondanks de interventies van de Britse regering in de afgelopen 15 jaar in elke schakel van de drugsketen, "het gebruik van cocaïne en heroïne gestegen is, de prijzen gedaald zijn en de gebruikers nog altijd gemakkelijk aan hun drugs raken".

Tijdens de verkiezingscampagne van mei dit jaar schreef Blair in de krant "The Sun": *"Ik heb acht jaar lang leiding gegeven aan de oorlog tegen drugs in dit land. Beter dan wie ook weet ik dat we nog altijd een lange weg te gaan hebben. Ik beloof echter dat we de oorlog nog zullen opvoeren, mochten we daar de kans toe krijgen"*

Tenslotte was er eind juni de definitieve goedkeuring van het Europese Unie Drugs Actieplan voor 2005 – 2008. Zoals we eerder al schreven, hebben de Europese Raad van Ministers en de Europese Commissie bij het schrijven van dit plan geweigerd om de lessen toe te passen van de evaluaties die door hun eigen administratie zijn gemaakt. Zij hebben ook de aanbevelingen genegeerd van het Europees Parlement, alsmede de stem van lokale overheden, experts en maatschappelijke organisaties die actief zijn in het veld, en die de afgelopen maanden herhaaldelijk de noodzaak hebben aangetoond van een einde aan het verbodsbeleid en, in plaats daarvan, het scheppen van ruimte voor innovatieve strategieën.

Alleen dankzij de medeplichtigheid van de massamedia, die zich wat betreft het drugsthema vooral beperken tot verhalen die bedoeld zijn mensen te entertainen, zijn deze gebeurtenissen vrijwel onopgemerkt de revue gepasseerd. De trieste conclusie is dat het er in de discussie over het huidige drugsbeleid niet toe doet wat waar is of als bewezen feit kan worden aangenomen. Argumenten doen er niet toe, waar ze ook vandaan komen.

Als gevolg staan degenen die ijveren voor een humaan, rechtvaardig en effectief drugsbeleid in Europa voor een niet te onderschatten uitdaging: het creëren van een kritische massa. Het lijkt onvermijdelijk dat deze kritische massa vanzelf zal groeien, aangezien de samenleving in het algemeen bewuster en kritischer wordt. Maar als we enige directe impact willen krijgen op het debat in de pers en in de parlementen, en bovenal, willen slagen in ons belangrijkste doel, de wijziging van de VN verdragen over drugs in 2008, als deze opnieuw geëvalueerd moeten worden, dan is het nu tijd om deze kritische massa, tenminste in Europa, een concrete vorm te geven.

Het creëren van een kritische massa betekent op de eerste plaats de verschillen overbruggen die onze eigen beweging zo vaak hebben verlamd. De grote diversiteit tussen onderzoekers, gezondheidswerkers, consumenten van verschillende drugs, hun familieleden, hennep-ondernemers en sociale activisten uit verschillende Europese landen, culturen en sociale lagen van de bevolking, blijkt een mes dat aan twee kanten snijdt. Aan de ene kant maakt het onze boodschap meer geloofwaardig en legitiem, aan de andere kant kan het ook leiden tot een vermindering van de effectiviteit van onze acties en de interesse van potentiële nieuwe bondgenoten en leden.

Daarnaast is het belangrijk dat we optimaal gebruik maken van onze mogelijkheden. Er moet een netwerk ontstaan tussen al diegenen met een specifieke kennis en beschikbaarheid voor de verschillende taken die moeten worden uitgevoerd: fondswerving, aanwezigheid op Internet en in de media, research, lobby-activiteiten etc. Momenteel zijn tientallen activisten bezig met dit werk in heel Europa, maar zij zouden over een concrete communicatiestructuur moeten beschikken om samen te werken naar een gemeenschappelijk doel.

Het is de doelstelling van ENCOD om een kader te vormen voor al diegenen die aan dit proces willen bijdragen. Uiteindelijk gaat het erom een sterke aanwezigheid van de kritische massa's te garanderen in Wenen in maart 2008. Daar zouden alle krachten die zich verzetten tegen het instandhouden van ingebeelde vijanden met het doel oorlogen te rechtvaardigen die niet te winnen zijn, en die sociale en vreedzame

oplossingen willen voor de problemen van deze wereld, zich op moeten concentreren.
Niet de overwinning is belangrijk, maar de poging deze te behalen.

Joep Oomen

www.encoded.org